STAATSCOURANT
Officiële uitgave van het Koninkrijk der Nederlanden sinds 1814.
Nr. 33283
23 september 2026

Werkwijze Autoriteit Persoonsgegevens geheimhoudingsprivilege advocaat 2026

Gelet op de artikelen 5:16, 5:17 en 5:20 van de Algemene wet bestuursrecht (Awb), artikelen 31, 51 en 58 van de Algemene verordening gegevensbescherming (AVG) in samenhang met de artikelen 6, 14 en 15 van de Uitvoeringswet Algemene verordening gegevensbescherming (UAVG), artikel 37 van de Dataverordening en artikel 3, derde, vierde en vijfde lid, van de Uitvoeringswet Dataverordening, artikel 49, eerste lid, van de Digitalediensten-verordening en artikel 3.1 van de Uitvoeringswet Digitalediensten-verordening, artikel Z 11a van de Kieswet, artikel 11.5c van de Telecommunicatiewet in samenhang met artikel 19, tweede lid, van de eIDAS-verordening, artikel 22, eerste lid, van de Verordening transparantie en gerichte politieke reclame in samenhang met artikel 51 van de AVG, artikel 4.1 van de Wet basisregistratie personen in samenhang met de artikelen 14 tot en met 21 en 38 van de UAVG, artikel 3:17, zevende lid, van de Wet financieel toezicht en artikel 21a van de UAVG, artikel 35 van de Wet politiegegevens en artikel 27 Wet justitiële en strafvorderlijke gegevens.

Gezien de wens om nadere invulling te geven aan de werkwijze die gehanteerd wordt om te voorkomen dat de toezichthouder de beschikking krijgt over geprivilegieerde informatie bij het uitoefenen van het toezicht op de naleving van de door haar gehandhaafde wetten;

Besluit:

HOOFDSTUK 1 ALGEMENE BEPALINGEN

Artikel 1 Begripsomschrijving

In dit besluit wordt verstaan onder:

UAVG	Uitvoeringswet Algemene Verordening Gegevensbescherming
AP	Autoriteit Persoonsgegevens als bedoeld in artikel 6 UAVG.
AP-organisatie	Het secretariaat en het bestuur van de Autoriteit Persoonsgegevens als bedoeld in artikel 10 en 15 UAVG.
Afronding van een onderzoek	– De termijn voor het indienen van bezwaar of beroep tegen het sanctiebesluit is verstreken, of wanneer het bezwaar of (hoger)beroep is ingesteld en daarop onherroepelijk is beslist. – Eventuele aangekondigde nacontroles hebben plaatsgevonden en geven geen aanleiding tot aanvullend onderzoek. – Het onderzoek is gestopt omdat er onvoldoende aanleiding is het onderzoek door te zetten.
AVG	Algemene verordening gegevensbescherming
Awb	Algemene wet bestuursrecht
Beoordelingsprocedure	De procedure waarbij een onafhankelijke functionaris verschoningsrecht het geprivilegieerde karakter toetst van de door het onderzoekssubject geclaimde gegevens.
Forensisch IT-medewerker	De persoon die forensisch technologische handelingen verricht en die voldoet aan de in artikel 7 van deze werkwijze gestelde voorwaarden.
Functionaris verschonings-recht	De op grond van artikel 2, eerste lid, van deze werkwijze aangewezen persoon die toeziet op het recht op geprivilegieerde correspondentie met een verschoningsgerechtigde/advocaat.
Gegevens	Digitale of analoge gegevens
Geheimhoudersmedewerker	Medewerker van de AP die op grond van artikel 2, vierde lid, van deze werkwijze is aangewezen om de functionaris verschoningsrecht bij te staan bij de uitvoering van zijn taken.
Onderzoeksdataset	Een dataset die binnen-de-reikwijdte is nadat artikel 5 van deze werkwijze en artikel 2.3, tweede lid van de Werkwijze Autoriteit Persoonsgegevens voor onderzoek in digitale gegevens 2026 zijn toegepast.
Onderzoekssubject	Degene die het subject is bij de inzet van de bevoegdheden van artikel 5:16 en/of 5:17 van de Algemene wet bestuursrecht, of de verwerkingsverantwoordelijke, de verwerker en, in voorkomend geval, de vertegenwoordiger van de verwerkingsverantwoordelijke of van de verwerker bij de inzet van de bevoegdheden van artikel 58 van de AVG.

Toezichthoudend ambtenaar	De ambtenaren van het secretariaat van de Autoriteit Persoonsgegevens dan wel de bij besluit van de AP aangewezen personen als bedoeld in artikel 10 en 15 UAVG, voor zover deze in het kader van het betreffende onderzoek niet optreden als geheimhoudersmedewerker en/of forensisch IT-medewerker.
Veiligstellen	Overzetten van gegevens door een forensisch IT-medewerker op een gegevensdrager van de forensisch IT-medewerker.

Artikel 2 Functionaris verschoningsrecht

1. De AP wijst één of meer functionarissen verschoningsrecht aan die toezien op het recht op geprivilegieerde correspondentie met een verschoningsgerechtigde/advocaat. De functionaris verschoningsrecht mag niet werkzaam zijn bij de AP en geen deel uitmaken van de organisatie van de AP.

2. Een functionaris verschoningsrecht voert de hem in deze werkwijze toegekende taken onafhankelijk uit en legt over deze werkzaamheden, zonder in te gaan op inhoudelijke afwegingen, rechtstreeks verantwoording af aan het bestuur van de AP.

3. Een functionaris verschoningsrecht mag niet betrokken zijn of worden bij een onderzoek in welk verband hij gegevens heeft beoordeeld, noch bij een ander onderzoek waarvoor (een deel van) de gegevens uit het eerstbedoelde onderzoek worden gebruikt. Evenmin zal de functionaris verschoningsrecht betrokken worden bij een procedure volgend op het onderzoek als bedoeld in de vorige volzin. Hij betracht strikte geheimhouding.

4. De AP wijst ten minste één geheimhoudersmedewerker aan die de functionaris verschoningsrecht kan bijstaan bij alle hem in deze werkwijze opgedragen werkzaamheden, waaronder de beoordeling van als geprivilegieerd geclaimde of mogelijk geprivilegieerde gegevens. Het derde lid is op geheimhoudersmedewerker van overeenkomstige toepassing.

5. De geheimhoudersmedewerker werkt uitsluitend in opdracht en onder verantwoordelijkheid van de functionaris verschoningsrecht en ontvangt ter zake geen instructies van anderen binnen de AP. Hij betracht strikte geheimhouding.

6. De wijze waarop de beoordeling en schoning van als geprivilegieerd geclaimde of mogelijk geprivilegieerde gegevens is georganiseerd en uitgevoerd in het desbetreffende onderzoek, wordt vastgelegd in een door of namens de functionaris verschoningsrecht opgesteld schriftelijk verslag.

HOOFDSTUK II HET INZIEN, VORDEREN OF VERZOEKEN VAN GEGEVENS

Artikel 3 Het inzien en/of vorderen in aanwezigheid van het onderzoekssubject

1. De toezichthoudend ambtenaar stelt het onderzoekssubject in de gelegenheid kenbaar te maken dat er een concreet redelijk vermoeden is dat er geprivilegieerd materiaal kan worden aangetroffen.

2. Indien het onderzoekssubject voldoende gemotiveerd aanleiding geeft tot zo'n concreet redelijk vermoeden kan de toezichthoudend ambtenaar afzien van het inzien dan wel het vorderen van de betreffende gegevens. Mocht de toezichthoudend ambtenaar aanleiding zien om de gegevens te vorderen, dan dient de functionaris verschoningsrecht eerst het geprivilegieerde karakter te toetsen van de gegevens die het onderzoekssubject als zodanig heeft geclaimd en dient de procedure uit artikel 5 van deze werkwijze te worden doorlopen. Afhankelijk van de uitkomst van die procedure mag de toezichthoudend ambtenaar de gegevens al dan niet inzien.

3. Indien het onderzoekssubject aangeeft dat er geen concreet redelijk vermoeden is als bedoeld in het eerste lid kan de toezichthoudend ambtenaar de gegevens zonder tussenkomst van de functionaris verschoningsrecht inzien en/of vorderen.

4. In het geval dat een toezichthoudend ambtenaar na het doorlopen van de leden 1 en 2 van dit artikel, of indien er sprake is van een situatie als bedoeld in lid 3, desondanks mogelijk geprivilegieerde gegevens aantreft in het materiaal dat niet als zodanig door het onderzoekssubject is geclaimd, legt hij deze gegevens terzijde en legt hij deze gegevens ter beoordeling voor aan de functionaris verschoningsrecht.

Artikel 4 Schriftelijke verzoeken of vorderingen

In het geval van een schriftelijk verzoek om gegevens op grond van de artikelen 5:16, 5:17 van de Awb juncto artikel 5:20 Awb of artikel 58, eerste lid, juncto artikel 31 AVG kan het onderzoekssubject alvorens de gevorderde of verzochte gegevens aan de toezichthoudend ambtenaar te verstrekken aan de functionaris verschoningsrecht verzoeken het geprivilegieerde karakter van deze gegevens te toetsen. De procedure van artikel 5 van deze werkwijze is vervolgens van toepassing

HOOFDSTUK III PROCEDURE EN TOETSING GECLAIMDE EN GEPRIVILEGIEERDE GEGEVENS

Artikel 5 Procedure

1. De functionaris verschoningsrecht toetst, in het licht van de door het onderzoekssubject aangedragen toelichting, of de door hem geclaimde gegevens geprivilegieerd zijn. De functionaris verschoningsrecht kan aan het onderzoekssubject om een nadere toelichting vragen.

2. In het geval dat de functionaris verschoningsrecht bij toetsing in de aanwezigheid van het onderzoekssubject van mening is dat de claim van gegevens terecht is, deelt hij dit mee aan het onderzoekssubject en toezichthoudend ambtenaar die betrokken is bij het onderzoek. In dat geval dient de toezichthoudend ambtenaar af te zien van het inzien dan wel het vorderen van de betreffende gegevens.

3. In het geval de functionaris verschoningsrecht bij toetsing in de aanwezigheid van het onderzoekssubject van mening is dat de claim van geprivilegieerde gegevens op het eerste gezicht niet terecht lijkt, worden de betreffende digitale gegevens en de gegevens waarvan zij onderdeel uitmaken na vordering veiliggesteld door de forensisch IT-medewerker in een beveiligde en afgeschermde omgeving. In het geval van analoge documenten neemt de functionaris verschoningsrecht een afschrift mee in een gesloten envelop.

4. Indien de toetsing niet in de aanwezigheid van het onderzoekssubject kan plaatsvinden, worden de gevorderde digitale gegevens veiliggesteld door een forensisch IT-medewerker. De forensisch IT-medewerker slaat tijdens het onderzoek ter plaatse de veiliggestelde dataset op in een beveiligde en afgeschermde omgeving, zodat de toezichthoudend ambtenaar geen toegang kan hebben tot die data. Het onderzoekssubject krijgt de mogelijkheid om schriftelijk aan te geven welke gegevens uit de veiliggestelde dataset geprivilegieerde gegevens bevat. In het geval van toetsing van gevorderde analoge gegevens kan een afschrift van het document in een gesloten envelop door het onderzoekssubject aan de functionaris verschoningsrecht worden overhandigd.

5. De functionaris verschoningsrecht maakt in een afgesloten ruimte een eerste beoordeling van de geclaimde geprivilegieerde gegevens. In deze eerste beoordeling merkt de functionaris verschoningsrecht de door hem/haar als geprivilegieerde beoordeelde gegevens aan als LPP toegewezen. In het geval dat de functionaris verschoningsrecht van oordeel is dat de claim niet terecht is, markeert hij die gegevens als LPP voorlopig (deels) afgewezen.

6. De functionaris verschoningsrecht stelt het onderzoekssubject schriftelijk in kennis van zijn eerste beoordeling en stelt daarbij het onderzoekssubject in de gelegenheid zijn standpunt schriftelijk nader toe te lichten. De functionaris geeft hiervoor een termijn van vijf werkdagen na dagtekening van de brief waarin schriftelijk is kennisgegeven van de beoordeling.

7. De functionaris verschoningsrecht maakt vervolgens zijn definitieve beoordeling. Blijft de functionaris verschoningsrecht ook na deze nadere toelichting van oordeel dat de claim niet terecht is, dan markeert hij deze gegevens als LPP afgewezen. De gegevens waarvan de functionaris verschoningsrecht van oordeel is dat de claim terecht is, worden gemarkeerd als LPP toegewezen.

8. Hij stelt het onderzoekssubject hiervan schriftelijk en gemotiveerd in kennis. In deze kennisgeving deelt de functionaris verschoningsrecht mee aan het onderzoekssubject dat hij de gegevens die zijn gemarkeerd als LPP afgewezen na verloop van tien werkdagen aan de toezichthoudend ambtenaar zal verstrekken. Na het verloop van deze termijn worden deze gegevens verstrekt aan de toezichthoudend ambtenaar, mits het onderzoekssubject in deze termijn geen procedure aanhangig heeft gemaakt om verstrekking van de gegevens te voorkomen. Indien het onderzoekssubject daarmee (schriftelijk) instemt, kunnen de betreffende gegevens eerder aan de toezichthoudend ambtenaar die bij het onderzoek betrokken is worden overgedragen.

HOOFDSTUK IV OVERIGE BEPALINGEN

Artikel 6 Het (her)gebruik, de externe verstrekking van gegevens en het bewaren van de correspondentie

1. De gegevens waarvan de claims door de functionaris verschoningsrecht zijn gehonoreerd, worden niet overgedragen aan de binnen-de-reikwijdte-dataset en onderzoeksdataset.

2. De functionaris verschoningsrecht vernietigt de gegevens waarvan de claims door de functionaris verschoningsrecht zijn gehonoreerd.

3. De geprivilegieerde gegevens en de correspondentie uitgewisseld tussen het onderzoekssubject en de functionaris verschoningsrecht worden niet hergebruikt voor enig ander doel noch extern verstrekt aan een ander dan het onderzoekssubject.

4. De functionaris verschoningsrecht vernietigt de tussen hem en het onderzoekssubject uitgewisselde correspondentie. De vernietiging van de tussen hem en het onderzoekssubject uitgewisselde correspondentie loopt uiterlijk gelijk met de bewaartermijn als beschreven in artikel 2.6 van de Werkwijze Autoriteit Persoonsgegevens voor onderzoek in digitale gegevens 2026.

Artikel 7 Technische ondersteuning functionaris verschoningsrecht

Vanaf het moment dat het onderzoekssubject heeft aangegeven welke gegevens geprivilegieerde correspondentie betreffen, worden de ondersteunende IT-werkzaamheden betreffende deze gegevens uitsluitend uitgevoerd door een forensisch IT-medewerker die niet is betrokken en niet zal worden betrokken bij het betreffende onderzoek, noch bij een ander onderzoek waarvoor (een deel van) de gegevens uit het eerstbedoelde onderzoek worden gebruikt. Hij betracht strikte geheimhouding.

HOOFDSTUK V SLOTBEPALINGEN

Artikel 8 Vervanging eerdere werkwijzen

Dit besluit vervangt alle eerdere werkwijzen van de AP en het College Bescherming Persoonsgegevens.

Artikel 9 Citeertitel

Dit besluit wordt aangehaald als: Werkwijze Autoriteit Persoonsgegevens geheimhoudingsprivilege advocaat 2026.

Artikel 10 Inwerkingtreding

Dit besluit treedt in werking met ingang van de dag na de datum van publicatie van de Staatscourant waarin het wordt geplaatst.

TOELICHTING

Op 12 maart 2024 heeft de Hoge Raad in zijn prejudiciële beschikking (Hoge Raad 12 maart 2024, ECLI:NL:HR:2024:375) voor het Openbaar Ministerie (hierna: OM) criteria geformuleerd waaraan het OM zich dient te houden bij haar onderzoeken waarbij zij met geprivilegieerd materiaal te maken kan krijgen. Dit was voor de AP aanleiding om haar werkwijze aan te passen.

De werkwijze biedt waarborgen ter bescherming van de tussen het onderzoekssubject en zijn advocaat gevoerde geprivilegieerde correspondentie en beoogt een balans te creëren tussen enerzijds het belang van de AP om zo spoedig mogelijk inzage in gegevens te verkrijgen en anderzijds het belang van het onderzoekssubject dat de vertrouwelijkheid van de door hem met zijn advocaat gewisselde geprivilegieerde correspondentie gewaarborgd blijft. Ook vanuit praktisch oogpunt is voor zowel het onderzoekssubject, als de AP een vooraf kenbaar gemaakte en heldere procedure van belang.

De werkwijze geldt bij de uitoefening van de bevoegdheid inzage te vorderen van gegevens op grond van artikelen 5:16 en 5:17 juncto artikel 5:20 van de Awb en artikel 58, eerste lid, AVG juncto artikel 31 AVG.

Met deze werkwijze benadrukt de AP dat bepaalde gegevens exclusief aan een functionaris verschoningsrecht worden voorgelegd ter beoordeling of het daadwerkelijk geprivilegieerde gegevens betreft. Uitgangspunt voor de werkwijze is dat de toezichthoudend ambtenaar geen kennis kan nemen van geprivilegieerd materiaal.

De AP beoordeelt documenten als geprivilegieerd ongeacht de vraag op welke regelgeving deze documenten betrekking hebben. Voor de materiële reikwijdte van het recht op geprivilegieerde correspondentie wordt aangesloten bij de relevante regelgeving en jurisprudentie.

De AP heeft de benodigde (technische) voorzieningen getroffen om naleving van deze werkwijze te garanderen. De AP waarborgt daarmee dat de gegevens die ter beoordeling aan de functionaris verschoningsrecht voorliggen uitsluitend toegankelijk (kunnen) zijn voor de functionaris verschoningsrecht, en voor zover de gegevens zijn veiliggesteld, de ondersteuning van de functionaris verschoningsrecht als bedoeld in artikel 7 van de werkwijze.

Artikelsgewijze toelichting

Artikel 2, eerste lid

De AP heeft een externe functionaris verschoningsrecht aangewezen. De functionaris verschoningsrecht is niet in dienst bij de AP en voert zijn taken objectief en onpartijdig uit.

De Hoge Raad heeft in zijn prejudiciële beslissing van 12 maart 2024 (ECLI:NL:HR:2024:375) geoordeeld dat de beoordeling van mogelijk verschoningsgerechtigde informatie plaatsvindt door een functionaris die bij de uitoefening van zijn taak objectief en onpartijdig kan handelen. De beslissing van de Hoge Raad betrof een strafrechtelijke zaak; omdat het strafrecht een rechter-commissaris kent, lag het volgens de Hoge Raad in de rede dat deze in strafrechtelijke zaken de schoningstaak uitvoert. Het bestuursrecht kent geen met de rechter-commissaris uit het strafrecht vergelijkbare functionaris. Er bestaat wel een rechter-commissaris (artikel 8:12 Awb), maar die heeft een geheel andere functie, namelijk het verrichten van het vooronderzoek door de meervoudige kamer. De AP wil de onafhankelijke rol ook in het bestuursrechtelijk toezicht waarborgen en wijst daartoe een externe functionaris aan die buiten de organisatie van de AP staat en geen belang heeft bij de uitkomst van het onderzoek.

De functionaris verschoningsrecht is niet in dienst van de AP en heeft uitdrukkelijk de opdracht om zijn werkzaamheden onafhankelijk te verrichten.

Artikel 2, derde lid

Met deze bepaling waarborgt de AP een strikte taak- en functiescheiding. De functionaris verschoningsrecht mag niet betrokken zijn of worden bij het onderzoek in het kader waarvan hij gegevens heeft beoordeeld, bij een ander onderzoek waarin (een deel van) die gegevens wordt gebruikt, of bij een daaropvolgende procedure. Dit geldt niet alleen voor een eventuele sanctie- en/of bezwaarfase, maar ook voor een (hoger)beroepsprocedure. Deze bepaling laat onverlet dat de functionaris verschoningsrecht een toelichting kan geven op de wijze van beoordelen van als geprivilegieerd geclaimde gegevens.

Artikel 2, vierde lid

De functionaris verschoningsrecht kan, bijvoorbeeld in verband met de aard of de omvang van de te beoordelen gegevens, niet steeds in staat zijn het schoningsonderzoek geheel zelf te verrichten. Daarom kan de AP, in lijn met de beslissing van de Hoge Raad, één of meerdere geheimhoudersmedewerkers(s) aanwijzen die de functionaris verschoningsrecht bijstaat of bijstaan. Daarbij waarborgt de AP dat verschoningsgerechtigde gegevens niet bekend kunnen worden aan degenen die bij het onderzoek zijn betrokken. De bijstand omvat alle aan de functionaris verschoningsrecht opgedragen werkzaamheden, waaronder de inhoudelijke beoordeling van gegevens. Doordat artikel 2, derde lid, op de geheimhoudersmedewerkers van overeenkomstige toepassing is, geldt de strikte taak- en functiescheiding op gelijke wijze voor hen. De geheimhoudersmedewerkers zijn in ieder geval ook niet werkzaam bij de directie Toezicht en Onderzoek van de AP.

Artikel 2, vijfde lid

De geheimhoudersmedewerker verricht zijn werkzaamheden uitsluitend in opdracht en onder verantwoordelijkheid van de functionaris verschoningsrecht en ontvangt ter zake geen instructies van anderen binnen de AP. Voorts geldt voor hem een strikte geheimhoudingsplicht. Hiermee is gewaarborgd dat gegevens die ter beoordeling liggen bij de functionaris verschoningsrecht niet bekend kunnen worden aan degenen die met het onderzoek zijn belast of daarbij anderszins zijn betrokken.

Artikel 2, zesde lid

Met het oog op de controleerbaarheid worden de inrichting en uitvoering van het schoningsproces vastgelegd in een door of namens de functionaris verschoningsrecht opgesteld schriftelijk verslag. Dit verslag bevat in elk geval welke functionaris verschoningsrecht en welke geheimhoudersmedewerker(s) bij de beoordeling betrokken zijn geweest, welke stappen daarbij zijn doorlopen, en welke beslissingen tot verstrekking van gegevens aan de onderzoeksdataset zijn genomen. Aan de hand van dit verslag kan achteraf door de rechter worden getoetst of de in deze werkwijze neergelegde waarborgen in acht zijn genomen.

Artikel 3

Dit artikel heeft betrekking op alle verzoeken en/of vorderingen waarbij de ‘Werkwijze Autoriteit Persoonsgegevens voor onderzoek in digitale gegevens 2026’ wordt toegepast. Bij de uitvoering van die werkwijze zijn twee routes te onderscheiden. De toezichthoudend ambtenaar die bij het onderzoek betrokken is kan gegevens vorderen; deze worden vervolgens veiliggesteld en na filtering aan de hand van zoektermen klaargezet voor de claimprocedure. De toezichthoudend ambtenaar kan ook ter plaatse inzage verlangen in gegevens, eventueel gevolgd door een vordering van die gegevens. In beide gevallen zijn processuele waarborgen in deze werkwijze opgenomen om te voorkomen dat een toezichthoudend ambtenaar kennis krijgt van geprivilegieerd materiaal.

De toezichthoudend ambtenaar stelt het onderzoekssubject in de gelegenheid kenbaar te maken of er een concreet redelijk vermoeden is dat geprivilegieerd materiaal kan worden aangetroffen. Voor het beoordelen of sprake is van een concreet redelijk vermoeden sluit de AP aan bij hetgeen de Hoge Raad hierover opmerkt in zijn arrest. ‘*Deze vraag vergt een beoordeling van het concrete geval. Dit hangt onder meer af van de reikwijdte van de vordering en de aard van de gegevens die worden gevorderd. Verder kan betekenis toekomen aan de omstandigheid dat de verdachte op wie het onderzoek zich richt, is of wordt bijgestaan door een advocaat. Die enkele omstandigheid levert echter niet zonder meer zo’n redelijk vermoeden op. Ook is de enkele stelling van de verdachte tegen wie het onderzoek is gericht, dat de tegen de aanbieder van de communicatiedienst gerichte vordering zich mogelijk uitstrekt tot geprivilegieerde gegevens niet voldoende, maar moet de betreffende stelling zodanig worden onderbouwd dat dit een voldoende concrete aanleiding geeft tot zo’n redelijk vermoeden.*’ Het gaat hier niet om het aantonen dat een (deel van een) document geprivilegieerd is, maar om een concreet vermoeden dat bij het filteren geprivilegieerd materiaal wordt aangetroffen In het geval van een dergelijk concreet vermoeden kan de toezichthoudend ambtenaar afzien van het inzien dan wel het vorderen van het betreffende document. Mocht de toezichthoudend ambtenaar reden hebben de gegevens toch te vorderen, kan hij de gegevens pas inzien nadat de functionaris verschoningsrecht deze gegevens heeft getoetst en de procedure uit artikel 5 heeft gevolgd.

Artikel 3, derde lid

In het geval het onderzoekssubject aangeeft dat er geen concreet redelijk vermoeden is, kan de toezichthoudend ambtenaar de gegevens ter plaatse inzien en/of vorderen. Indien wordt gekozen voor alleen vorderen dan kan op dat moment alsnog worden gekozen voor de procedure van artikel 5.

Artikel 3, vierde lid

Mocht de toezichthoudend ambtenaar desondanks gegevens inzien die mogelijk geprivilegieerd zijn, dan stopt hij onmiddellijk met het inzien van deze gegevens en legt hij deze terzijde. Vervolgens worden deze gegevens aan de functionaris verschoningsrecht voorgelegd. Deze verplichting is opgenomen, aangezien het hier een procedure in aanwezigheid met het onderzoekssubject betreft waarbij het voor het onderzoekssubject niet altijd even eenvoudig is om het geprivilegieerde karakter als zodanig te herkennen en aan te geven. De toezichthoudend ambtenaar vermeldt dit in zijn verslag van ambtshandelingen.

Artikel 4

Een onderzoekssubject kan bij schriftelijke verzoeken en vorderingen aan de functionaris verschoningsrecht gemotiveerd verzoeken het geprivilegieerde karakter te toetsen. Hiervoor kan uitsluitend gebruik worden gemaakt van het e-mailadres dat door de AP aan het onderzoekssubject wordt verstrekt. Enkel de functionaris verschoningsrecht en de op grond van artikel 2, vierde lid, aangewezen geheimhoudersmedewerkers hebben toegang tot dit e-mailadres. Voor beide gevallen geldt dat geprivilegieerde gegevens niet aan de toezichthoudend ambtenaar kenbaar worden gemaakt.

Artikel 5, eerste lid

Het onderzoekssubject kan bij zijn claims een korte toelichting geven, die in de regel betrekking zal hebben op de context waarin de geclaimde gegevens moeten worden begrepen. Voor zover die toelichting op een claim ontoereikend is voor een goede beoordeling of in het geval dat er een toelichting ontbreekt, kan de functionaris om een nadere toelichting vragen.

Artikel 5 tweede en derde lid

Deze bepaling heeft betrekking op die gevallen waarin ter plaatse, in aanwezigheid van het onderzoekssubject de geclaimde gegevens op hun geprivilegieerde karakter worden getoetst. De toezichthoudend ambtenaar bepaalt, eventueel in overleg met de functionaris verschoningsrecht, of de toetsing (in aanwezigheid van het onderzoekssubject) op locatie plaatsvindt. De uitkomst van de beoordeling van de functionaris verschoningsrecht wordt zowel aan het onderzoekssubject als aan de toezichthoudend ambtenaar medegedeeld. Als de functionaris verschoningsrecht bij zijn eerste beoordeling tot de conclusie komt dat er sprake is van geprivilegieerde gegevens dan dient de toezichthoudend ambtenaar af te zien van het inzien en/of het vorderen van de betreffende gegevens. Indien de functionaris verschoningsrecht bij zijn eerste beoordeling tot de conclusie komt dat de claim niet terecht is wordt het onderzoekssubject in de gelegenheid gesteld aan te geven waarom hij zich niet in deze beoordeling kan vinden. In lid 3 wordt met ‘digitale gegevens en de gegevens waarvan zij onderdeel uitmaken na vordering veiliggesteld’ aangegeven dat een document of e-mail onderdeel kan zijn van een e-mailstring. Er zal dan meer dan enkel het betreffende document moeten worden veiliggesteld. Het onderzoekssubject krijgt de mogelijkheid om aan te geven welke gegevens van de veiliggestelde dataset (vermoedelijk) geprivilegieerd materiaal bevat. Voor analoge gegevens kan gebruik worden gemaakt van een gesloten envelop om de geclaimde gegevens gescheiden mee te nemen en aan de functionaris verschoningsrecht voor te leggen.

Artikel 5, vierde lid

De functionaris verschoningsrecht beoordeelt in een afgesloten ruimte. De beoordeling van claims vindt plaats in twee stappen. Het onderzoekssubject dient de in deze artikelen genoemde correspondentie te richten aan de functionaris verschoningsrecht en daarbij duidelijk aan te geven dat het vertrouwelijke informatie betreft. Hiervoor kan uitsluitend gebruik worden gemaakt van het e-mailadres dat de AP verstrekt aan het onderzoekssubject. Enkel de functionaris verschoningsrecht en de op grond van artikel 2, vierde lid, aangewezen geheimhoudersmedewerkers hebben toegang tot dit e-mailadres. Bij analoge gegevens kan gebruik worden gemaakt van een gesloten envelop om de geclaimde gegevens aan de functionaris verschoningsrecht voor te leggen.

Artikel 5, vijfde lid

Dit lid regelt dat de functionaris verschoningsrecht na de eerste beoordeling van de geclaimde gegevens aangeeft of deze voorlopig als geprivilegieerd worden aangemerkt.

Artikel 5, zesde lid

Bij de standaard werkwijze wordt het onderzoekssubject in de gelegenheid gesteld na de eerste beoordeling aan te geven waarom hij het daar niet mee eens is. Het onderzoekssubject heeft hiervoor

een termijn van 5 werkdagen na dagtekening van de brief waarin schriftelijk is kennisgegeven van de beoordeling. Hiermee wordt zodoende de mogelijkheid geboden de geclaimde gegevens in twee stappen te beoordelen.

Artikel 5, zevende lid

In deze bepaling staan de door de functionaris te gebruiken aanduidingen bij de definitieve beoordeling.

Artikel 5, achtste lid

Deze bepaling dient als waarborg dat de geprivilegieerde gegevens niet worden toegevoegd aan de onderzoeksdataset in de zin van artikel 2.3 van de 'Werkwijze Autoriteit Persoonsgegevens voor onderzoek in digitale gegevens 2026'. De wachttermijn van 10 werkdagen strekt ertoe het onderzoekssubject de mogelijkheid te bieden een (civiel) kort geding aan te spannen om te verhinderen dat de functionaris verschoningsrecht de betreffende gegevens aan de toezichthoudend ambtenaar zal verstrekken. Indien het onderzoekssubject binnen 10 werkdagen daadwerkelijk een dagvaarding bij de AP heeft laten betekenen, zal de functionaris verschoningsrecht – zolang de procedure in kort geding (en eventueel appel en cassatie) loopt – de gegevens die ter beoordeling van de voorzieningenrechter voorliggen niet overdragen aan de toezichthoudend ambtenaar. Indien het onderzoekssubject binnen 10 werkdagen geen dagvaarding bij de AP heeft laten betekenen, zal de functionaris verschoningsrecht alsnog overgaan tot overdracht van de betreffende gegevens. Aan het onderzoekssubject kan verzocht worden om in te stemmen met een eventuele eerdere verstrekking aan de toezichthoudend ambtenaar.

Artikel 6, tweede lid

Hiermee wordt gewaarborgd dat geprivilegieerde gegevens niet meer toegankelijk zijn nadat het geprivilegieerde karakter ervan is vast komen te staan.

Artikel 6, derde lid

Hiermee wordt voorkomen dat deze gegevens ook voor andere doelen dan wel andere onderzoeken worden gebruikt.

Artikel 7

De technische ondersteuning wordt verricht door een forensisch IT-medewerker. Deze ambtenaar slaat tijdens een onderzoek ter plaatse de veiliggestelde dataset op in een beveiligde en afgeschermde omgeving, zodat toezichthoudend ambtenaren van de AP dan geen toegang kunnen hebben tot die data (Gerechtshof Den Haag 12 februari 2019, ECLI:NL:GHDHA:2019:470). Daarnaast verricht de forensisch IT-medewerker waar nodig de technische ondersteuning bij de beoordelingsprocedure van de functionaris verschoningsrecht.